

4. 10. 2010

B7-0541/2010 }
B7-0542/2010 }
B7-0543/2010 }
B7-0544/2010 }
B7-0545/2010 } RC1

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ

předložený v souladu s čl. 110 odst. 4 jednacího řádu

a nahrazující návrhy usnesení předložené skupinami:

PPE (B7-0541/2010)

S&D (B7-0542/2010)

ALDE (B7-0543/2010)

Verts/ALE (B7-0544/2010)

GUE/NGL (B7-0545/2010)

o Světovém dni boje proti trestu smrti

Eduard Kukan, Andrzej Grzyb, Laima Liucija Andrikienė, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Monica Luisa Macovei, Cristian Dan Preda, Jacek Protasiewicz

za skupinu PPE

Richard Howitt, Véronique De Keyser, Ana Gomes, Raimon Obiols, Maria Eleni Koppa, Marc Tarabella

za skupinu S&D

Marietje Schaake, Edward McMillan-Scott, Ramon Tremosa i Balcells, Graham Watson, Sarah Ludford, Anneli Jäätteenmäki, Leonidas Donskis, Norica Nicolai, Marielle De Sarnez, Louis Michel

za skupinu ALDE

Barbara Lochbihler, Heidi Hautala, Nicole Kiil-Nielsen, Frieda Brepoels, Raül Romeva i Rueda, Ulrike Lunacek, Michail Tremopoulos, Bart Staes, Franziska Keller, Keith Taylor, Jan Philipp Albrecht

RC\833547CS.doc

PE450.364v01-00}
PE450.365v01-00}
PE450.366v01-00}
PE450.367v01-00}
PE450.368v01-00} RC1/rev.

za skupinu Verts/ALE
**Marie-Christine Vergiat, Søren Bo Søndergaard, Rui Tavares, Bairbre de
Brún**
za skupinu GUE/NGL
Fiorello Provera

RC\833547CS.doc

PE450.364v01-00}
PE450.365v01-00}
PE450.366v01-00}
PE450.367v01-00}
PE450.368v01-00} RC1/rev.

CS

Usnesení Evropského parlamentu o Světovém dni boje proti trestu smrti

Evropský parlament,

- s ohledem na Protokol č. 6 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod týkající se zrušení trestu smrti ze dne 28. dubna 1983,
- s ohledem na Druhý opční protokol k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech ze dne 15. prosince 1989 usilující o zrušení trestu smrti,
- s ohledem na svá předchozí usnesení o zrušení trestu smrti, zejména na usnesení ze dne 26. dubna 2007 o iniciativě pro všeobecné moratorium na trest smrti¹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 26. listopadu 2009 o právech menšin a používání trestu smrti v Číně², usnesení ze dne 20. listopadu 2008 o trestu smrti v Nigérii³, usnesení ze dne 17. června 2010 o popravách v Libyi⁴, usnesení ze dne 8. července o Severní Koreji⁵, usnesení ze dne 22. října 2009 o Íránu⁶, usnesení ze dne 10. února 2010 o Íránu⁷ a ze dne 8. září 2010 o lidských právech v Íránu, zejména pak o případech Sakíne Muhammadí Áštíániové a Zahry Bahrámiové⁸,
- s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN č. 62/149 ze dne 18. prosince 2007, která vyzývá k uvalení moratoria na výkon trestu smrti, a na rezoluci Valného shromáždění OSN č. 63/168 ze dne 18. prosince 2008, která vyzývá k uplatňování rezoluce Valného shromáždění č. 62/149 z roku 2007,
- s ohledem na zprávu generálního tajemníka OSN ze dne 11. srpna 2010 o moratoriích na výkon trestu smrti (A/65/280),
- s ohledem na zprávu generálního tajemníka OSN ze dne 16. července 2010 o otázce trestu smrti, která byla vypracována pro patnácté zasedání Rady pro lidská práva (A/HRC/15/19),
- s ohledem na projev vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku / místopředsedkyně Komise na téma politiky v oblasti lidských práv, který dne 16. června 2010 přednesla na plenárním zasedání a v němž připomněla, že zrušení trestu smrti na celém světě je prioritou EU i jejím hlavním osobním cílem,
- s ohledem na prohlášení předsedy EP Jerzyho Buzka ze dne 19. října 2009, v němž důrazně apeloval na zrušení trestu smrti,

¹ Úř. věst. C 74E, 20.3.2008, s. 775.

² *Přijaté texty*, P7_TA(2009)0105.

³ Úř. věst. C 16E, 22.1.2010, s. 71.

⁴ *Přijaté texty*, P7_TA(2010)0246.

⁵ *Přijaté texty*, P7_TA(2010)0290.

⁶ *Přijaté texty*, P7_TA(2009)0060.

⁷ *Přijaté texty*, P7_TA(2010)0016.

⁸ *Přijaté texty*, P7_TA(2010)0310.

- s ohledem na závěrečné prohlášení 4. světového kongresu proti trestu smrti konaného ve dnech 24. až 26. února 2010 v Ženevě, které vyzývá k všeobecnému zrušení trestu smrti,
 - s ohledem na rezoluci Africké komise pro lidská práva a práva národů z roku 2008, rezoluci Parlamentního shromáždění OBSE o moratoriu na výkon trestu smrti z roku 2009 a na další regionální iniciativy, např. činnost Meziamerického výboru pro lidská práva,
 - s ohledem na revidované a aktualizované znění obecných zásad EU týkajících se trestu smrti přijaté Radou dne 16. června 2008,
 - s ohledem na Světový den boje proti trestu smrti a na vyhlášení Evropského dne boje proti trestu smrti, který se každoročně slaví dne 10. října,
 - s ohledem na článek 2 Listiny základních práv Evropské unie,
 - s ohledem na čl. 110 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Evropská unie se výrazně angažuje v boji za zrušení trestu smrti na celém světě a usiluje o všeobecné uznání této zásady,
 - B. vzhledem k tomu, že EU je předním institucionálním aktérem v boji proti trestu smrti na celém světě a tato činnost je klíčovou prioritou její vnější politiky v oblasti lidských práv; vzhledem k tomu, že EU je i hlavním dárcem poskytujícím po celém světě pomoc organizacím občanské společnosti, které usilují o zrušení trestu smrti,
 - C. vzhledem k tomu, že trest smrti je tím nejkrajnějším krutým, nelidským a ponižujícím trestem, který porušuje právo na život zakotvené ve Všeobecné deklaraci lidských práv, a že vazební podmínky osob odsouzených na smrt se rovnají mučení, což je nepřijatelné pro státy dodržující lidská práva,
 - D. vzhledem k tomu, že různé studie ukázaly, že trest smrti nemá žádný vliv na vývoj počtu násilných trestných činů,
 - E. vzhledem k tomu, že je prokázáno, že k trestu smrti jsou odsuzovány v první řadě znevýhodněné skupiny obyvatel,
 - F. vzhledem k tomu, že ustanovení protokolů č. 6 a 13 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv zakazují členským státům Rady Evropy uplatňovat trest smrti,
 - G. vzhledem k tomu, že EU usiluje o uvalení moratoria na výkon trestu smrti třetími zeměmi a, až přijde vhodná doba, jeho úplné zrušení a také o ratifikaci příslušných mezinárodních nástrojů OSN a dalších nástrojů (zejména Druhého opčního protokolu k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech, který stanoví zrušení trestu smrti),
 - H. vzhledem k tomu, že trest smrti je jednou z tematických priorit pro poskytování pomoci v rámci Evropského nástroje pro demokracii a lidská práva (EIDHR), z něhož bylo od roku 1994 po celém světě financováno více než 30 projektů souhrnnou částkou přesahující

15 milionů EUR,

- I. vzhledem k tomu, že po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost je k uzavírání obchodních dohod a obecně mezinárodních dohod se třetími zeměmi zapotřebí souhlasu EP,
- J. vzhledem k tomu, že statut Mezinárodního trestního soudu, jakož i Mezinárodního trestního tribunálu pro bývalou Jugoslávii, Mezinárodního trestního tribunálu pro Rwandu, Zvláštního soudu pro Sierra Leone, zvláštních porot pro závažné trestné činy v Dillí a ve Východním Timoru a zvláštní soudní komory Kambodži vyhrazuje trest smrti pro válečné zločiny, zločiny proti lidskosti a genocidu, které mezinárodní společenství klasifikuje jako nejzávažnější trestné činy a které jsou v soudní pravomoci těchto orgánů,
- K. vzhledem k tomu, že v letech 2007 a 2008 přijalo Valné shromáždění OSN historické rezoluce č. 62/149 a 63/168, které vyzývají k uvalení moratoria na výkon poprav na celém světě a jejichž konečným cílem je zrušení trestu smrti, a v tomto ohledu zdůrazňuje skutečnost, že počet zemí, které tyto rezoluce podporují, vzrostl a že rezoluce č. 63/169 proto byla přijata naprostou většinou členů, kdy 106 zemí bylo pro, 46 proti a 34 se zdrželo hlasování,
- L. vzhledem k tomu, že na 4. světovém kongresu proti trestu smrti, který se v únoru 2010 konal v Ženevě, byly státy, které trest smrti fakticky neuplatňují, vyzvány k jeho zrušení *de jure*, státy, které jej zrušily, k začlenění tématu všeobecného zrušení trestu smrti do svých mezinárodních vztahů, a mezinárodní a regionální organizace k podpoře všeobecného zrušení tohoto trestu přijetím usnesení o moratoriu na výkon poprav,
- M. vzhledem k tomu, že 154 států světa zrušilo trest smrti *de jure* nebo *de facto*, z čehož 96 států jej zrušilo za veškeré trestné činy, osm jej zachovalo pouze pro výjimečné zločiny, jako jsou například válečné zločiny, šest států uvalilo moratorium na výkon poprav a 44 států jej zrušilo *de facto* (tj. tyto země nejméně v posledních deseti letech nevykonaly žádnou popravu nebo mají závaznou povinnost trest smrti nepoužívat),,
- N. vzhledem k tomu, že více než 100 států, které se dosud nezřekly trestu smrti, zakázalo popravy mladistvých delikventů; zdůrazňuje však, že několik zemí i nadále popravuje dětské delikventy, což je hrubým porušením mezinárodního práva a zejména čl. 6 odst. 5 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, a že Írán zadržuje ve vazbě nejvyšší procento mladistvých,
- O. vzhledem k tomu, že v současnosti jsou po celém světě potvrzeny desítky případů evropských občanů, kteří se nacházejí v cele smrti nebo jimž hrozí poprava, a v tomto ohledu zdůrazňuje, že je naléhavě třeba upevnit a posílit evropskou reakci na možné popravy evropských občanů,
- P. vzhledem k tomu, že dne 23. března 2010 předseda Státní dumy Ruské federace Boris Gryzlov na setkání se členy monitorovací komise Parlamentního shromáždění Rady Evropy v Moskvě prohlásil, že Rusko neratifikovalo protokol č. 6 k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod týkající se trestu smrti kvůli hrozbě teroristických útoků v této zemi,

- Q. vítáje skutečnost, že kyrgyzský parlament dne 11. února 2010 ratifikoval Druhý opční protokol k Mezinárodnímu paktu o lidských a občanských právech, jehož cílem je zrušení trestu smrti, a že dne 21. května 2010 prozatímní vláda Kyrgyzstánu zveřejnila konečný návrh ústavy, který mimo jiné zakazuje trest smrti a který byl nyní schválen,
- R. vzhledem k tomu, že trest smrti i nadále uplatňuje 43 zemí světa, přičemž nejvíce poprav bylo vykonáno v Číně, Íránu a Iráku; vzhledem k tomu, že jen v Číně bylo vykonáno přibližně 5 000 poprav, což představuje 88 % všech poprav na světě; vzhledem k tomu, že v Íránu bylo popraveno nejméně 402 osob, v Iráku nejméně 77 osob a v Saudské Arábii minimálně 69 osob;
- S. vzhledem k tomu, že v Íránu se stále uděluje trest smrti ukamenováním, což je to v rozporu s Druhým opčním protokolem k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech,
- T. vzhledem k tomu, že severokorejské orgány systematicky provádí veřejné popravy a soudní systém je podřízen státu, a vzhledem k tomu, že trest smrti je udělován za celou řadu protistátních trestných činů, jejichž seznam je v trestním zákoníku pravidelně rozšiřován, a občané, včetně dětí, jsou nuceni účastnit se veřejných poprav,
- U. vzhledem k tomu, že v Japonsku jsou zadrženy osoby, jejich příbuzní a právníci až do osudného dne udržováni v nevědomosti,
- V. vzhledem k tomu, že prezidentská rada Iráku nedávno schválila trest smrti v případě nejméně 900 vězňů, mezi nimiž jsou také ženy a děti,
- W. vzhledem k tomu, že Bělorusko je poslední evropskou zemí, která doposud uplatňuje trest smrti; vzhledem k tomu, že jak Parlamentní shromáždění Rady Evropy, tak Evropská unie opakovaně naléhaly na Bělorusko, aby zrušilo trest smrti; vzhledem k tomu, že podrobnosti o trestu smrti jsou v Bělorusku tajné, existují vážné pochybnosti o spravedlivém průběhu procesů, a vzhledem k tomu, že podle trestního zákoníku je poprava vykonána zastřelením a neveřejně, přičemž správa vězeňského zařízení o jejím výkonu informuje soudce, který posléze informuje příbuzné; vzhledem k tomu, že tělo popraveného není předáno příbuzným ani jim není sděleno místo, kde byl pohřben,
- X. vzhledem k tomu, že trest smrti existuje ve 35 z 50 států, které tvoří Spojené státy americké, i když ve čtyři z nich nebyla od roku 1976 vykonána žádná poprava; vzhledem k tomu, že počet poprav v roce 2009 vzrostl na 52 v důsledku ukončení faktického moratoria, které bylo v platnosti od září 2007 do května 2008, ačkoli počet trestů smrti, které byly ve Spojených státech amerických uděleny, již sedmým rokem klesá, a to na 106 případů,
- Y. vítá skutečnost, že některé státy včetně Montany, Nového Mexika, New Jersey, New Yorku, Severní Karolíny a Kentucky přijaly opatření proti trestu smrti, která zahrnují moratorium na výkon poprav nebo zrušení tohoto trestu, a zároveň odsuzuje popravy Teresy Lewisové z Virginie a Hollyho Wooda z Alabamy, které byly vykonány přes důkazy o tom, že oba dva byli mentálně zaostalí, a připomíná případy Mumii Abu-Jamala v Pensylvánii a Troye Davise v Georgii, kteří čekají na výkon trestu smrti,

1. opakuje, že již dlouhou dobu kategoricky nesouhlasí s trestem smrti za jakýchkoli okolností, a znovu zdůrazňuje, že zrušení trestu smrti přispívá ke zvýšení lidské důstojnosti a k postupnému posilování lidských práv;
2. odsuzuje všechny popravky bez ohledu na to, kde k nim dochází; důrazně vyzývá EU a její členské státy, aby prosazovaly uplatňování rezoluce OSN o všeobecném moratoriu na trest smrti s cílem dosáhnout jeho úplného zrušení ve všech státech, v nichž se trest smrti dosud uplatňuje; vyzývá Radu a Komisi, aby přijaly opatření s cílem postupně omezit používání tohoto trestu a zároveň trvaly na tom, aby byl vykonáván v souladu s minimálními mezinárodními normami; vyjadřuje hluboké znepokojení nad udělováním trestu smrti nezletilým osobám a duševně postiženým nebo mentálně retardovaným osobám a vyzývá k jejich okamžitému a naprostému ukončení;
3. naléhavě vyzývá EU, aby v rámci úsilí o zrušení trestu smrti využívala všechny své dostupné nástroje v oblasti diplomacie, pomoci a spolupráce;
4. vyzývá státy, které uplatňují trest smrti, aby uvalily okamžité moratorium na výkon poprav; dále vyzývá země, jako je Čína, Egypt, Írán, Malajsie, Súdán, Thajsko a Vietnam, aby vydaly oficiální statistiky uplatňování trestu smrti na svém území; zároveň vyzývá Severní Koreu, aby okamžitě a natrvalo zastavila veřejné popravky; vyzývá Japonsko, aby vnesla světlo do systému uplatňování trestu smrti;
5. vybízí státy, které trest smrti nezrušily, aby dodržovaly opatření chránící práva osob, jimž hrozí trest smrti, jak stanoví ochranná opatření Ekonomické a sociální rady OSN; vyzývá Radu a Komisi, aby naléhaly na zbývající země, které dosud nepodepsaly a neratifikovaly Druhý opční protokol k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech, aby tak učinily, a také na členské státy, které dosud nepodepsaly protokol č. 13 k Evropské úmluvě o lidských právech o trestu smrti, aby jej podepsaly;
6. vyzývá členské státy OBSE, zejména Spojené státy a Bělorusko, aby okamžitě uvalily moratorium na výkon poprav;
7. vyzývá Kazachstán a Lotyšsko, aby změnilly ustanovení ve svých právních předpisech, která dosud umožňují za některé trestné činy udělovat za výjimečných okolností trest smrti;
8. důrazně vybízí členské státy EU a všechny delegace, které se v letech 2007 a 2008 podílely na rezolucích Valného shromáždění OSN, aby na 65. zasedání Valného shromáždění OSN předložily v rámci meziregionální aliance třetí rezoluci o trestu smrti, které bude prioritně požadovat:
 - zrušení „státního tajemství“ ohledně trestu smrti;
 - zapojení zvláštního vyslance, který by nejen monitoroval situaci a vyvíjel nátlak za účelem zlepšení transparentnosti v systémech uplatňování trestu smrti, ale také se nadále snažil přesvědčit ty, kteří doposud uplatňují trest smrti, aby přijali postoj OSN ohledně moratoria na popravky s cílem zrušit trest smrti;
 - stanovení hranice, kdy se jedná o „nejzávažnější zločiny“, aby se trest smrti uplatňoval

v souladu se zákony;

9. vyzývá země OBSE, aby přiměly Úřad pro demokratické instituce a lidská práva a mise OBSE, aby ve spolupráci s Radou Evropy prováděly osvětovou činnost namířenou proti používání trestu smrti, jež by byla zaměřena zejména na sdělovací prostředky, pracovníky orgánů činných v trestním řízení, tvůrce politik a širokou veřejnost;
10. vyzývá země OBSE, v nichž se trest smrti dosud zachovává, aby s informacemi týkajícími se trestu smrti nakládaly transparentním způsobem, poskytovaly veřejnosti informace o totožnosti osob odsouzených k trestu smrti nebo popravených osob a statistické údaje o uplatňování trestu smrti v souladu s povinnostmi, jež ukládá OBSE;
11. naléhavě vyzývá Radu a Komisi, aby zejména s ohledem na zřízení ESVČ vydaly pokyny pro komplexní a účinnou evropskou politiku v oblasti trestu smrti s ohledem na desítky potvrzených případů, kdy evropským občanům hrozí trest smrti ve třetích zemích – tyto pokyny by měly zahrnovat důrazné a posílené mechanismy, pokud jde o systém identifikace, poskytování právní pomoci, zákonné zásahy EU a diplomatických zastoupení;
12. i nadále podporuje činnost nevládních organizací, které usilují o zrušení trestu smrti, včetně organizací jako jsou Hands Off Cain, Amnesty International, Penal Reform International, Světová koalice proti trestu smrti a Mezinárodní helsinská federace pro lidská práva, Sant'Egidio a Reprieve; vítá a podporuje doporučení týkající se nástrojů EU v boji proti trestu smrti, jež byla vypracována na 12. fóru EU a nevládních organizací o lidských právech;
13. bere na sebe závazek sledovat otázku trestu smrti, upozorňovat příslušné orgány jednotlivých zemí na konkrétní případy a rovněž posoudit případné iniciativy a mise sloužící k tomuto účelu v zemích, v nichž se trest smrti dosud zachovává, s cílem dosáhnout toho, aby vládní orgány uvalily moratorium na výkon poprav a následně tento trest zcela zrušily;
14. žádá Radu a Komisi, aby při uzavírání dohod se zeměmi, které dosud uplatňují trest smrti nebo nepodepsaly moratorium s cílem trest smrti zrušit, důrazně tyto země nabádaly, aby takto učinily;
15. žádá, aby vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku / místopředsedkyně Komise a členské státy i nadále vystupovaly jednomyslně a uvědomovaly si, že hlavním politickým obsahem tohoto usnesení musí být přijetí celosvětového moratoria, které představuje zásadní krok ke zrušení trestu smrti;
16. vyzývá zejména vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku / místopředsedkyni Komise, aby ukázala, jak velkou politickou prioritu představuje trest smrti, tím, že bude na tuto problematiku poukazovat v rámci politických kontaktů se zeměmi, které trest smrti doposud uplatňují, a také tím, že bude pravidelně vlastním jménem intervenovat za ty, kterým hrozí bezprostředně poprava;
17. připomíná, že úplné zrušení trestu smrti zůstává i nadále jedním z hlavních cílů politiky EU v oblasti lidských práv; domnívá se, že tohoto cíle může být dosaženo pouze na základě úzké

spolupráce mezi státy, vzděláváním, osvětou a účinnými a účelnými kroky;

18. vyzývá v tomto ohledu k regionální spolupráci; upozorňuje například na to, že Mongolsko v lednu 2010 formálně uvalilo na trest smrti moratorium a v důsledku tohoto kroku nyní několik zemí, v nichž se trest smrti dosud uděluje, posuzuje ústavnost tohoto trestu;
19. vyzývá Radu a Komisi, aby identifikovaly, jakým způsobem by bylo možné zlepšit provádění a účinnost pokynů EU týkajících se trestu smrti v rámci následujícího přezkumu politiky lidských práv, zejména s ohledem na revizi pokynů plánovou v roce 2011;
20. vyzývá Radu a Komisi, aby Světový a Evropský den proti trestu smrti využily mimo jiné k tomu, aby poukázaly na případy Sakine Muhammadi Áštíániové, Zahry Barhámiové, Mumii Abu-Jamala, Troye Davise, Olega Griškovcova, Andreje Burdyka, Ibráhíma Hamídiho, Suliamona Olyfemiho a Siti Zainaby Binti Duhri Rupaové;
21. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států EU, generálnímu tajemníkovi OSN, předsedovi Valného shromáždění OSN a vládám členských států OSN.